

A Magyar Hadtudományi Társaság tudományos konferenciája a haditechnikai kutatás-fejlesztésről

Absztrakt

A Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program egyszerre tűzte célul a haderő korszerűsítését, illetve a magyar hadiipar élénkítését. A magyar hadiipar fejlesztéséhez viszont hatékony haditechnikai kutatás-fejlesztési háttér szükséges. Ennek támogatása érdekében a Magyar Hadtudományi Társaság „Kutatás, fejlesztés és innováció a hazáért” címmel szervezett tudományos konferenciát november 5-én a Stefánia kulturális központban.

Kulcsszavak: haditechnikai K+F, Magyar Hadtudományi Társaság, Zrínyi 2026 haderőfejlesztési program

A Magyar Hadtudományi Társaság 2019. november 5-én tartotta a „Kutatás, fejlesztés és innováció a hazáért” című tudományos konferenciáját a Stefánia Palota Honvéd Kulturális Központban. A konferencia célja a haderő modernizációjának bemutatása, a kutatás, fejlesztés és innováció új rendszerének megismertetése, a NATO követelmények és a jövőbeni perspektívák értékelése volt.

A tudományos konferencián adta át a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke, Prof. Dr. Szenes Zoltán ny. vezérezredes a társaság tudományos díját, a Tanárky Sándor Díjat, Prof. Dr. Óvári Gyula okleveles mérnök ezredesnek. Óvári professzor a katonai-műszaki tudomány kandidátusa, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem egyetemi tanára. Egy évtizeden át volt a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Repülőműszaki Intézet, majd a Repülő és Légvédelmi Intézet igazgatója. Az NKE Katonai Műszaki Doktori Iskolájának alapító tagja. Óvári professzor évtizedeken át látta el a Magyar Hadtudományi Társaság Légierő Szakosztályának elnöki tisztségét. 2019-ben elnyerte a Magyar Hadtudományi Társaság Érdemes tag elismerését. Prof. Dr. Óvári Gyula Tanárky Sándor díjhoz kötődő laudációját – mint egykori tanítványa – az MHTT Légierő Szakosztályának elnöke, a Haditechnika tudományos folyóirat felelős szerkesztője, dr. Hegedűs Ernő mk. alezredes végezte. A díj átadását követően Prof. Dr. Óvári Gyula ny. ezredes „Katonai eszközök a világűrben” címmel tartotta meg előadását, kitérve arra, hogy a NATO 2016-ban haderőnemi szintre emelte az űrhadviselést.

A tudományos konferencia részét képezte a Magyar Hadtudományi Társaság NATO20 projektjének, így számos előadás reflektált hazánk NATO tagságára és az utóbbi két évtized során a szövetséggel együttműködésben elért haditechnikai kutatás-fejlesztési eredményekre.

Dr. Porkoláb Imre ezredes – a Nemzeti Fegyverzeti Igazgató Kutatás-Fejlesztésért felelős helyettese, a Haditechnika tudományos folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke – nyitó előadásával vette kezdetét a „Kutatás, fejlesztés és innováció a hazáért” című tudományos konferencia. A konferencián első előadója „A haderő megújítása és az MH Modernizációs Intézet” címmel tartotta meg előadását. Amint azt Dr. Porkoláb ezredes előadásában elmondta, 2019 január 1-jétől a hazai haditechnikai kutatás-fejlesztés ismét intézeti keretek között zajlik, mivel létrejött az e terület képviselétéért felelős MH Modernizációs Intézet. Az Intézet az MH védelmi innovációs képességének fejlesztése, a haditechnikai kutatás-fejlesztéssel kapcsolatos feladatok centralizálása, továbbá a védelmi ipari fejlesztéssel összefüggő hadfelszerelés-fejlesztési feladatok ellátása hatékonyságának növelése érdekében, az MHP parancsnokának közvetlen szolgálati alárendeltségében jött létre. Az MH Modernizációs Intézet vezetés-irányítási rendszere oly módon kerül tervezésre,

¹ Mk. alez. (PhD) Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Haditechnikai Tanszék, ORCID:.....

hogy a nemzeti hadfelszerelési igazgató feladataival összefüggő egyes szakmai feladatainak irányítása az MHP parancsnoka útján megvalósíthatóvá váljon. A szervezet kutatói alaprendeltetésből fakadó kutatás-fejlesztési feladataik kapcsán folyamatosan tartják a kapcsolatot a hazai és külföldi kutatóintézetekkel, a Magyar Tudományos Akadémia, a NATO Kutatás és Technológia Szervezet (NATO STO) és az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) szervezeteivel, illetve a felsőoktatási intézményekkel. Széles körű publikációs tevékenységet folytatnak tudományos folyóiratokban magyar és idegen nyelven.

1. ábra. Dr. Porkoláb Imre ezredes – a Nemzeti Fegyverzeti Igazgató Kutatás-Fejlesztésért felelős helyettese – „A haderő megújítása és az MH Modernizációs Intézet” címmel tartotta meg konferenciányitó előadását (Fotó: MHTT)

Prof. Dr. Ráth Tamás, ny. ezredes „A NATO és a tudomány – hazai eredmények” címmel tartotta meg előadását, visszatekintve a 1997. augusztus – 2007 december közötti időszakra, amikor a Haditechnikai Intézet, majd a Haditechnikai Hivatal főigazgatója volt. Amint elmondta, minden NATO-tagország legfeljebb három fővel képviselheti magát a NATO Kutatási és Technológiai Tanácsban (Research and Technology Board – RTB) és az RTO (Research Technology Organisation) Panelekben. A képviselők személye célszerűen a kormányzati (védelmi), az ipari vagy a felsőoktatási szférából kerül ki. Az RTO dolgozta ki a NATO kutatási és technológiai stratégiáját.

Délben Dr. Ruszin Romulusz dandártábornok, a Honvédelmi Minisztérium Miniszteri Titkárság vezetője, a Magyar Hadtudományi Társaság Korponay-díjas kutatója, a Haditechnika tudományos folyóirat szerkesztőbizottságának tagja köszöntötte a konferencia résztvevőit és a NATO doktrínák a haderőre és – ezzel áttételesen – a haditechnikai kutatás-fejlesztésre gyakorolt hatásáról beszélt.

2. ábra. Dr. Ruszin Romulusz dandártábornok, a Honvédelmi Minisztérium Miniszteri Titkárság vezetője a Magyar Hadtudományi Társaság „Kutatás, fejlesztés és innováció a hazáért” című konferenciáján (Fotó: MHTT)

A biztonságpolitika és haderő-fejlesztés szekcióban tartotta meg előadását „A NATO előtt álló kihívások és lehetőségek a Szövetség decemberi csúcstalálkozója előtt” címmel Dr. Balogh István, a KKM Biztonságpolitikáért felelős helyettes államtitkára. „A NATO a változó nemzetközi biztonsági környezetben” címmel adott elő Dr. Tóth Péter, az NKE SVKI, igazgatója. Ezt követte „A NATO szerepe a poszt-vesztfáliai rendszerben” című előadásával Dr. Gyarmati István nagykövet, CEID (Centre for Euro-Atlantic Integration and Democracy – Euro-Atlanti Integrációért és Demokráciáért Alapítvány) elnöke. A délutáni ülészakban számos további érdekesítő előadás hangzott el a NATO kollektív védelem és béketámogató műveletek kapcsolatának fejlődéséről, illetve az Észak-atlanti Tanács működéséről, illetve a biztonság globális és európai összefüggéseiről.

A konferencia címének megfelelően önálló szekció foglalkozott a haditechnikai kutatás-fejlesztés és a hadiipar kérdéseivel. Itt szó esett a sikeres K+F zálogáról, a teljeskörű innovációról, illetve a magyar védelmi ipar helyzetéről és fejlődési lehetőségeiről, továbbá a Gripen vadászrepülőgép ellentételezési programjának tapasztalatairól is. Különösen érdekesítő volt Dr. habil. Fűrész József egyetemi magántanár előadása a „Mobil telepíthető, megerősített, molekuláris biológiai laboratórium” tárgyában, illetve a napjaink haditechnikai kutatás-fejlesztésének egyik fő áramát képező „Autonóm járművek kutatási kihívásai a jövőben” című – Dr. Vanek Bálint tudományos főmunkatárs, a SZTAKI kutató laborvezető helyettese által megtartott – előadás is. A haditechnika szekciót záró szakmai beszélgetés során felszólalt Zsitnyányi Attila, a Védelmi Ipari Szövetség elnöke. Elmondta, hogy 6 éve vezeti az immár negyed évszázada működő szövetséget. A hazai hadiipar jelenleg mintegy 40 millió Euro éves export teljesítményre képes, amely – a Zrínyi 2026 haderő fejlesztési program hadiipar-fejlesztési törekvéseinek hatására a jövőben a szövetség tagságát alkotó 34 hadiipari vállalat reményei szerint dinamikusabban növekedni fog.

Önálló szekció tárgyalta a modernizáció és humánpolitika, illetve a honvédelmi média kérdéseit is. Utóbbi témában különösen érdekes volt az MHTT Légierő Szakosztály tagjának, Zord Gábor Lászlónak, a Miniszterelnöki Kormányiroda Nemzeti Védelmi Ipari és Védelmi Célú Fejlesztésekért, valamint a Haderő-modernizáció Koordinálásáért Felelős Kormánybiztos Titkársága munkatársának „Információs műveletek a Zrínyi 2026 támogatására” című előadása. Dr. Bokodi-Oláh Gergely, a HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság kommunikációs ágazati igazgatója a cég tevékenységének teljeskörű bemutatására vállalkozott. A hagyományosnak tekinthető könyv- és lapkiadási, valamint nyomdaipari feladatok mellett a társaság működteti a katonai filmstúdiót, a honvedelem.hu hírportált, valamint a honvédségi vezetői állomány számára szakembereik tartják a médiakezelési tréningeket. A szekció záró előadását Krizbai Diána, az MTI Junior Prima-díjas honvédelmi tudósítójának „A honvédelem ügye a hírekben” című előadása zárta.

